

Sygn. akt I C 892/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - SSR Dorota Florowska

Protokolant - Sylwia Dubowik

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2014 r. w Zgorzelcu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. K. O. K. W. w G.

przeciwko K. J. oraz M. J. (1)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych K. J. i M. J. (1) solidarnie na rzecz powoda S. K. O. K. W. w G. kwotę 26.030,47 zł (dwadzieścia sześć tysięcy trzydzieści złotych czterdzieści siedem groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia 3 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanym prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności wynikające z przyjęcia spadku po M. J. (2) z dobrodziejstwem inwentarza;

II. zasądza od pozwanych K. J. i M. J. (1) solidarnie na rzecz powoda S. K. O. K. W. w G. kwotę 3.719,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IC 892/12

UZASADNIENIE

Strona powodowa, S. K. O. K. W. w G., wniosła zasądzenie na swoją rzecz solidarnie od pozwanych K. J. i M. J. (1) kwoty 26.030,47 zł wraz z odsetkami umownymi i kosztami procesu, przy czym do kosztów procesu m.in. zaliczyła kwotę 78,- zł tytułem wydatków związanych z uzyskaniem aktów urodzenia pozwanych (k. 2-3, 26).

W uzasadnieniu żądania strona pozwana przytoczyła, że na pozwanych – jako spadkobierców ustawowych M. J. (2) – przeszły wszelkie obowiązki wynikające z umowy pożyczki z dnia 7 kwietnia 2008 r.. Wskazała, że na żądaną kwotę składają się kapitał pożyczki w wysokości 15.666,29 zł oraz odsetki zwykłe i karne w łącznej wysokości 10.364,18 zł. Do pisma procesowego z dnia 29 października 2012 r. strona powodowa dołączyła szczegółowe rozliczenie pożyczki (k. 51-84).

W odpowiedzi na powyższe żądania pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwani nie kwestionowali dokonanych przez stronę powodową rozliczeń, zarzucili natomiast, że postępowanie spadkowe po M. J. (2) nie zostało przeprowadzone, a strona pozwana nie dopełniła należytej staranności w celu ustalenia kręgu jego spadkobierców. Pozwani podnieśli także zarzut przedawnienia roszczenia strony powodowej. Zazaczyli, że z dniem śmierci M. J. (2), tj. z dniem 5 sierpnia 2009 r., ustało jego członkostwo w kasie oszczędnościowo-kredytowej, a tym samym przedmiotowa pożyczka została postawiona w stan wykonalności

(zobowiązanie pożyczkobiorcy stało się wymagalne), pozew zaś został złożony po upływie trzech lat liczonych od tej daty. Pozwani powołali się także na ograniczenie ich ewentualnej odpowiedzialności wynikające z art. 1015 kc (k. 40-42,49).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 kwietnia 2008 r. pomiędzy stroną powodową a M. J. (2) została zawarta umowa pożyczki (nr (...)) opiewająca na kwotę 20.000,- zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty pożyczonej kwoty do dnia 15 marca 2013 r. w miesięcznych ratach płatnych bez wezwania zgodnie z planem spłaty. W deklaracji członkowskiej zobowiązał się przestrzegać przepisów obowiązującego statutu, regulaminów i uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz postanowień władz statutowych. Stanowiący integralną część umowy regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) przewidywał postawienie pożyczki w stan wymagalności z chwilą ustania członkostwa.

M. J. (2) zmarł w dniu 5 sierpnia 2009 r..

(okoliczności bezsporne)

Pismami datowanymi na dzień 27 lutego 2012 r. strona powodowa wezwała pozwanych – jako spadkobierców M. J. (2) – do zapłaty należności wynikających z umowy pożyczki nr (...) z dnia 7 kwietnia 2008 r..

(dowód: pisma z 27 lutego 2012 r. wraz z dowodami doręczeń, k. 13-16)

Na dzień wniesienia pozwu zaległa kwota w wysokości 26.030,47 zł składała się z pozostałego do spłaty kapitału pożyczki w wysokości 15.666,29 zł oraz odsetek w wysokości 10.364,18 zł.

(dowód: rozliczenie wysokości zadłużenia, k. 83-84)

Prawomocnym postanowieniem z dnia 17 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Zgorzelcu stwierdził, że spadek po M. J. (2) na podstawie ustawy – z dobrodziejstwem inwentarza – nabyły jego wnuki M. J. (1) i K. J., w udziałach wynoszących po 1/2 części.

(dowód: postanowienie z dnia 17 października 2013 r. w aktach sprawy I Ns 132/13)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie było, że pomiędzy stroną powodową a M. J. (2) doszło do zawarcia umowy pożyczki, na mocy której pożyczkobiorca był zobowiązany do zapłaty, określonej umową, kwoty na rzecz powoda w systemie ratalnym. Pożyczkobiorca zmarł w dniu 5 sierpnia 2009 r., a pozostała do spłacenia część pożyczki została postawiona w stan wymagalności z chwilą jego śmierci (ustania członkostwa). Wysokość zadłużenia nie została przez pozwanych zakwestionowana.

Sporną kwestią było przejście obowiązku spłaty zobowiązań wynikających z przedmiotowej umowy na pozwanych; pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia.

Odnosząc się pierwszej kolejności do zarzutu przedawnienia podkreślić należało, że wobec wytoczenia powództwa w dniu 3 sierpnia 2012 r. (dowód nadania pozwu na k. 22) bieg przedawnienia został przerwany. Skoro roszczenie strony powodowej stało się wymagalne w dniu 5 sierpnia 2009 r., to w dacie wniesienia pozwu nie było przedawnione (termin przedawnienia roszczenia strony powodowej wynosił trzy lata i kończył się z upływem dnia, który datą odpowiadał początkowemu dniowi terminu). Zgodnie z art. 165§2 kpc, już oddanie pisma procesowego (w tym pozwu) w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu (vide: uchwała SN z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 54/08).

Następstwo prawne pozwanych po M. J. (2) wynikało z prawomocnego postanowienia sądu spadku z dnia 17 października 2013 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I Ns 132/13. Odziedziczyli oni spadek w udziałach wynoszących

po 1/2 części, a na skutek przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza, odpowiadali za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Kwestia czy w takim przypadku długi spadkowe przekraczały stan czynny spadku, nie podlegała badaniu w ramach postępowania rozpoznawczego. Zastrzegając pozwanym prawo powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności, sąd nie badał, co wchodzi w skład przedmiotów majątkowych, do których ograniczała się odpowiedzialność pozwanych, ani ich wartości stanowiącej granicę tej odpowiedzialności (art. 319 kpc). Należało wskazać, że art. 319 kpc uprawniający sąd do ograniczenia w sentencji wyroku zakresu odpowiedzialności dłużnika za dług spadkowy do wartości stanu czynnego spadku nie dawał podstawy do oddalenia powództwa wytoczonego przez wierzyciela spadkodawcy na tej podstawie, że zmarły nie pozostawił spadku. Ustalenie czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności należy bowiem do postępowania egzekucyjnego (vide: wyrok SA w Gdańsku z dnia 7 marca 2013 r., sygn. akt V ACa 1007/12). Nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza, nawet przy wykazaniu, że spadek ten ma wartość równą zeru, nie zwalniałoby pozwanych z odpowiedzialności za długi spadkowe. Solidarna odpowiedzialność pozwanych wynikała z przepisu art. 1034 kc.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 3 kpc, uwzględniając przy tym: kwotę 1.302,- zł tytułem opłaty od pozwu, kwotę 17,- zł tytułem poniesionej przez stronę powodową opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwotę 2.400,- zł tytułem wynagrodzenia radcy prawnego. Pozostałe wydatki wymienione w żądaniu kosztowym strony powodowej zostały poniesione przez nią poza niniejszym procesem, zatem nie mieściły się w zakresie niezbędnych kosztów procesu. Wydatki te strona powodowa winna była objąć żądaniem zasądzenia należności głównej.